

UMCS

UNIwersYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

SEMESTR ZIMOWY 20/21

Ogólnouniwersyteckie badanie jakości kształcenia w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

OCENA REALIZACJI KSZTAŁCENIA ZDALNEGO
ANKIETA DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

RAPORT OGÓLNY

UMCS
Wewnętrzny System
Zapewnienia Jakości Kształcenia

Opracowanie:
Biuro ds. Analiz Jakości Kształcenia
Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów

LUBLIN 2021

Wprowadzenie

Głównym celem przeprowadzenia ankiety było uzyskanie opinii osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na temat rozwiązań dotyczących organizacji kształcenia, wykorzystania narzędzi służących realizacji kształcenia zdalnego, wsparcia udzielanego przez Uniwersytet oraz poznania doświadczeń nauczycieli akademickich z semestru zimowego 2020/2021.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 73/2020 Rektora UMCS z dnia 20 sierpnia 2020 r. (z późn. zm.) *w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021*, zajęcia odbywały się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ważne stało się poznanie jaka jest ocena pracy zdalnej przez osoby ją wykonujące, na ile kształcenie w tej formie jest skuteczne i jakie rezultaty przynosi, co funkcjonuje dobrze a co ewentualnie należałoby zmienić lub dopracować.

Opis realizacji badania

Badanie zostało zrealizowane **w terminie 25 stycznia – 8 marca 2021 r.**, w formie anonimowej ankiety, drogą elektroniczną, z wykorzystaniem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów, przez Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów.

Opis realizacji badania

Osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne w semestrze zimowym 2020/21, otrzymały informacje o dostępie do kwestionariusza ankiety na służbowe adresy poczty elektronicznej. Dodatkowo, na stronie internetowej oraz w serwisach społecznościowych Uniwersytetu pojawiły się ogłoszenia informujące o realizacji ankiety. Kwestionariusz ankiety składał się z **15** pytań, z których **13** miało charakter zamknięty, a dwa miały formę otwartą. Ankieta była dostępna dla respondentów zarówno w polskiej, jak i angielskiej wersji językowej. Odpowiedzi udzielano anonimowo.

Analiza uzyskanych wyników

Zebrany w procesie badawczym materiał został poddany szczegółowej analizie.

Dane ilościowe

Dane o charakterze ilościowym zostały zaprezentowane w formie diagramów oraz tabel. W przypadku rozbudowanych tabel, dla zwiększenia czytelności, zostały zastosowane następujące oznaczenia: N – liczba respondentów, którzy wybrali daną odpowiedź oraz % - procentowy stosunek liczby respondentów, którzy wybrali daną odpowiedź do liczby wszystkich badanych, którzy udzielili odpowiedzi na to pytanie.

Udzielenie odpowiedzi na poszczególne pytania było dobrowolne, dlatego liczba N w przypadku niektórych pytań różni się od liczby wszystkich respondentów badania.

Dane jakościowe

Dane o charakterze jakościowym zostały skategoryzowane i przedstawione w ujęciu ogólnym. W *Aneksach* do niniejszego raportu zostały zawarte wszystkie odpowiedzi na pytania otwarte w podziale na Wydziały.

Zawartość raportu

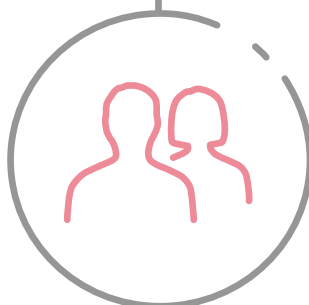
Struktura raportu z realizacji badania została opracowana z uwzględnieniem podziału na Wydziały. Raport ogólny zawiera opracowanie danych dla Uniwersytetu, a poszczególne aneksy zawierają dane dotyczące Wydziałów. Niniejsza część, po wprowadzeniu i opisie realizacji badania, zawiera prezentację danych uzyskanych w toku procesu badawczego, dla wszystkich pytań zawartych w kwestionariuszu, w ujęciu ogólnym.

OPIS RESPONDENTÓW

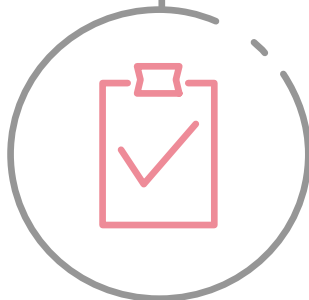
Opis respondentów

Liczba respondentów

W ankiecie wzięło udział
1129 osób.

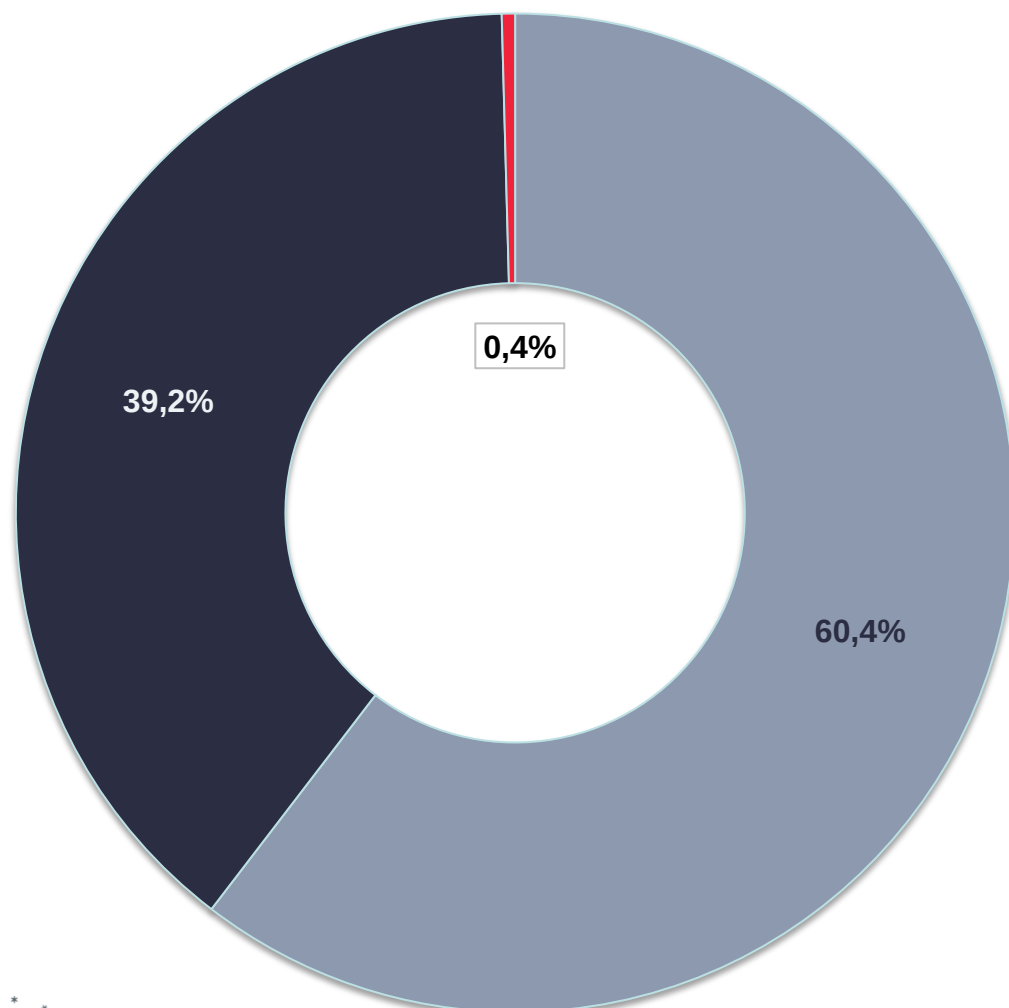
Zwrotność ankiety

Zaproszenia do wypełnienia
ankiety, otrzymało 1869
osób, co oznacza, że
zwrotność wyniosła **60,4%**.

Opis respondentów

Na poniższym diagramie przedstawiono **poziom zwrotnośći kwestionariuszy ankiety w ujęciu ogólnym**.

Ogółem

L. osób, która uzupełniła ankietę	1129	60,4%
L. osób, która nie uzupełniła ankiety	732	39,2%
L. osób, która odmówiła uzupełnienia ankiety	8	0,4%

Opis respondentów

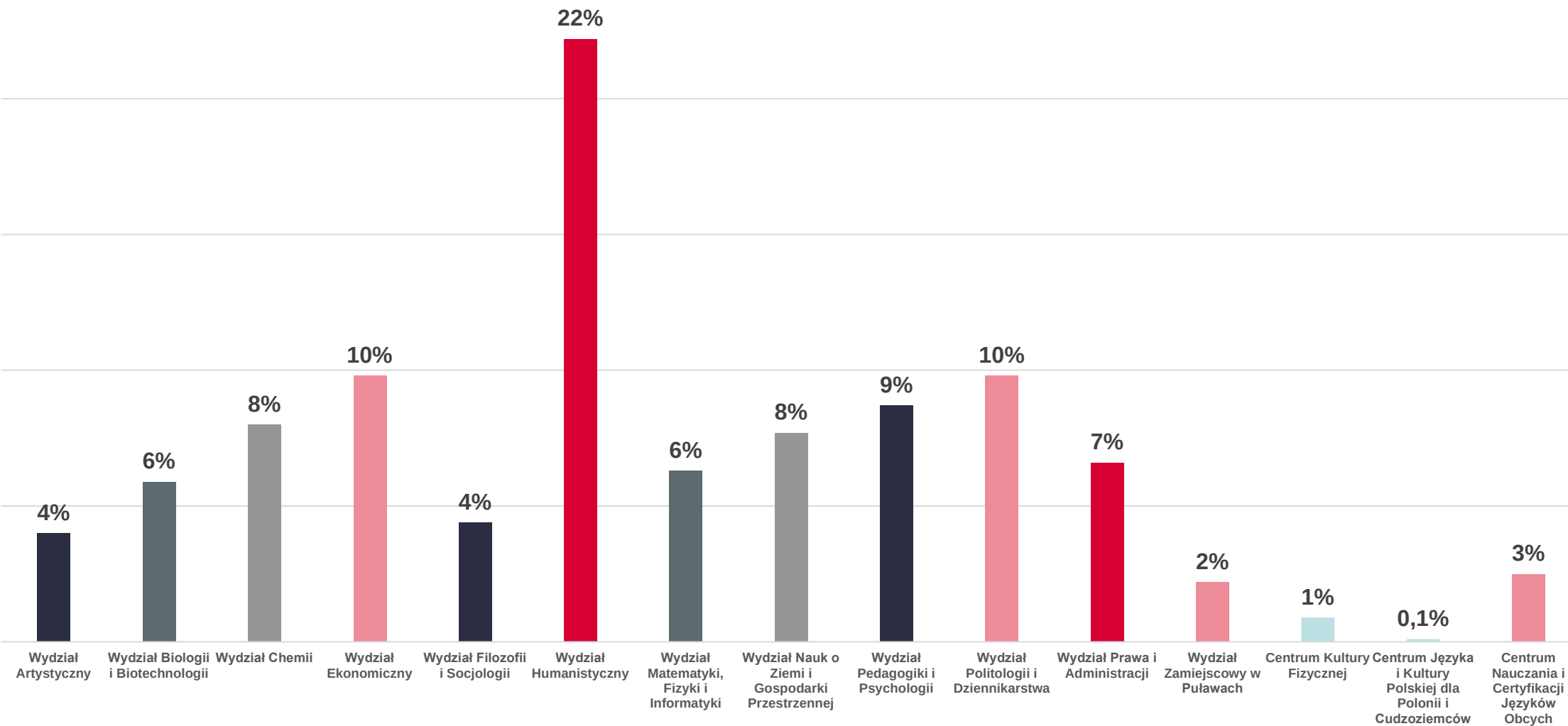
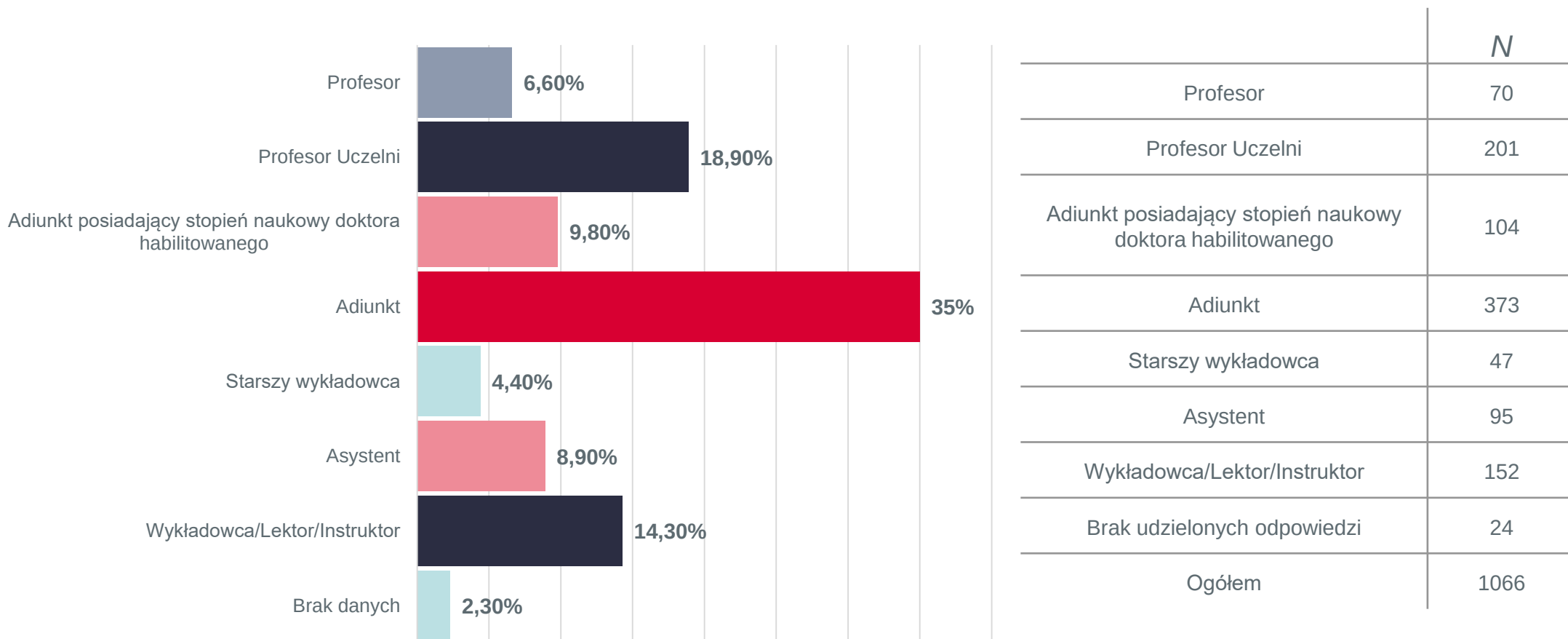

Diagram przedstawia **udział osób prowadzących zajęcia na poszczególnych Wydziałach w ogólnej liczbie respondentów ankiety**. Najwyższy odsetek respondentów stanowią osoby z Wydziału Humanistycznego – **22,2%**, a także Wydziałów: Politologii i Dziennikarstwa oraz Ekonomicznego – **9,8%**.

Opis respondentów

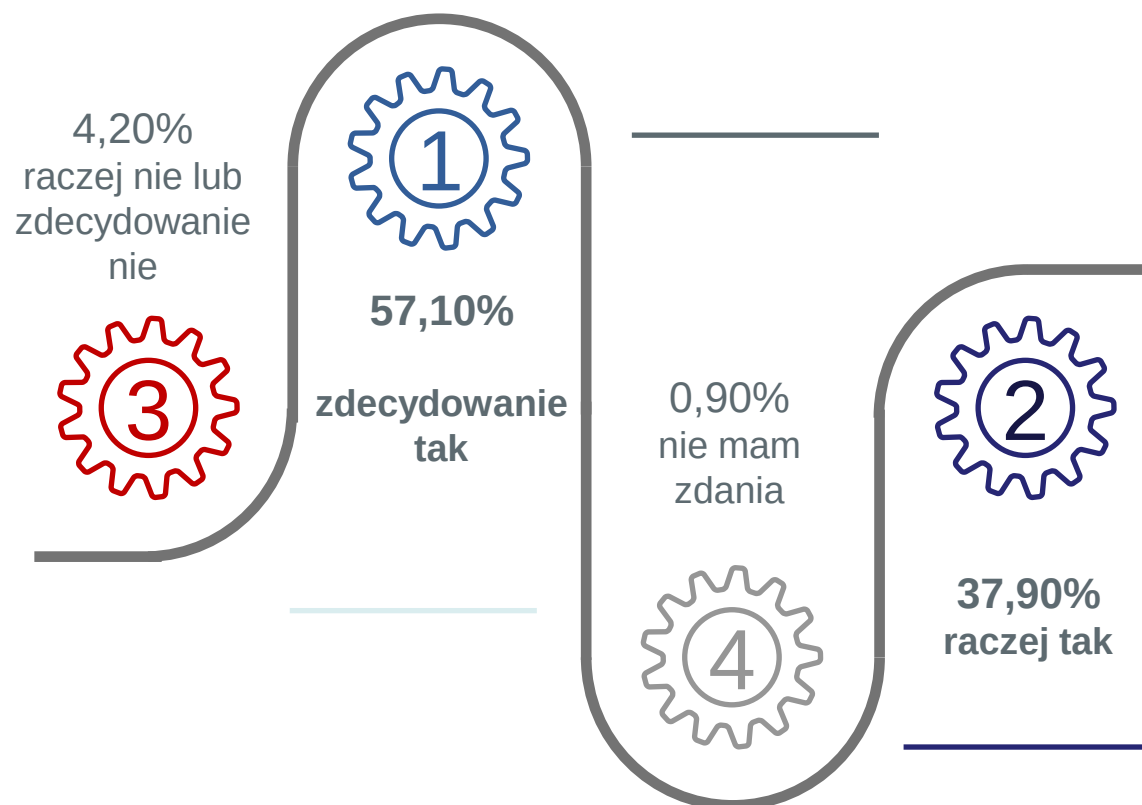
Poszczególne grupy respondentów – według stanowiska zatrudnienia – w ujęciu liczbowym oraz procentowym.

W strukturze respondentów dominującą grupą są **adiunkci (35%)** oraz **profesorowie uczelni (18,9%)**. Nie wszyscy respondenci udzieli odpowiedzi na to pytanie, dlatego liczba *N* jest mniejsza od ogólnej liczby uczestników procesu.

PRZEPŁYW INFORMACJI

Czy rozwiązania dotyczące organizacji kształcenia przyjęte na Wydziale w semestrze zimowym 2020/21 uważa Pani/Pan za zasadne?

- Zdecydowana większość respondentów (**95% wszystkich odpowiedzi**) **pozytywnie ocenia** przyjęte rozwiązania, dotyczące organizacji kształcenia w semestrze zimowym 2020/21.
- Odpowiedzi *raczej nie* oraz *zdecydowanie nie*, wskazało odpowiednio 3,40% i 0,80% uczestników badania.
- Niecały 1% respondentów wybrał odpowiedź *nie mam zdania*.

Czy rozwiązania dotyczące organizacji kształcenia przyjęte na Wydziale w semestrze zimowym 2020/21 uważa Pani/Pan za zasadne?

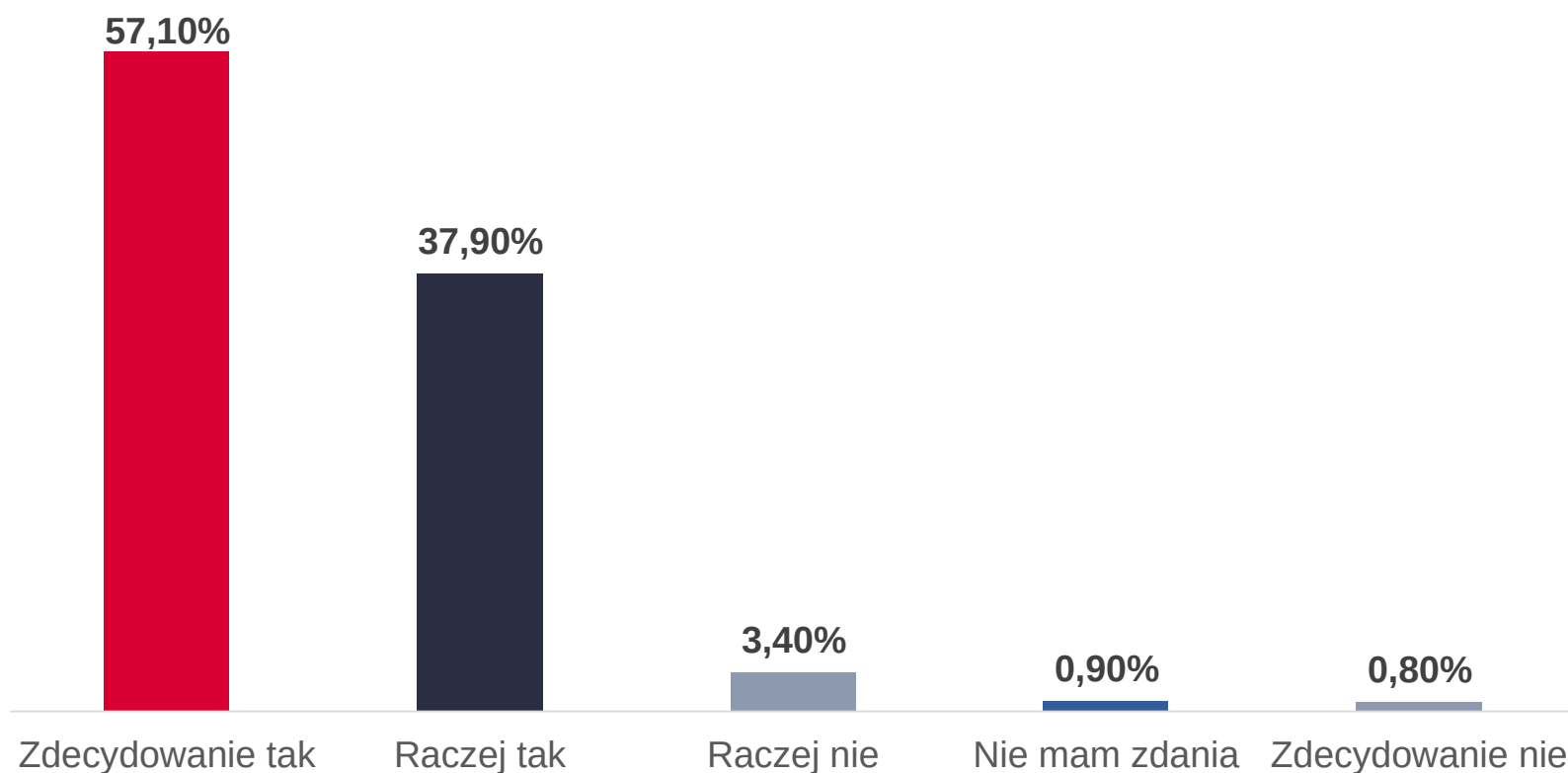
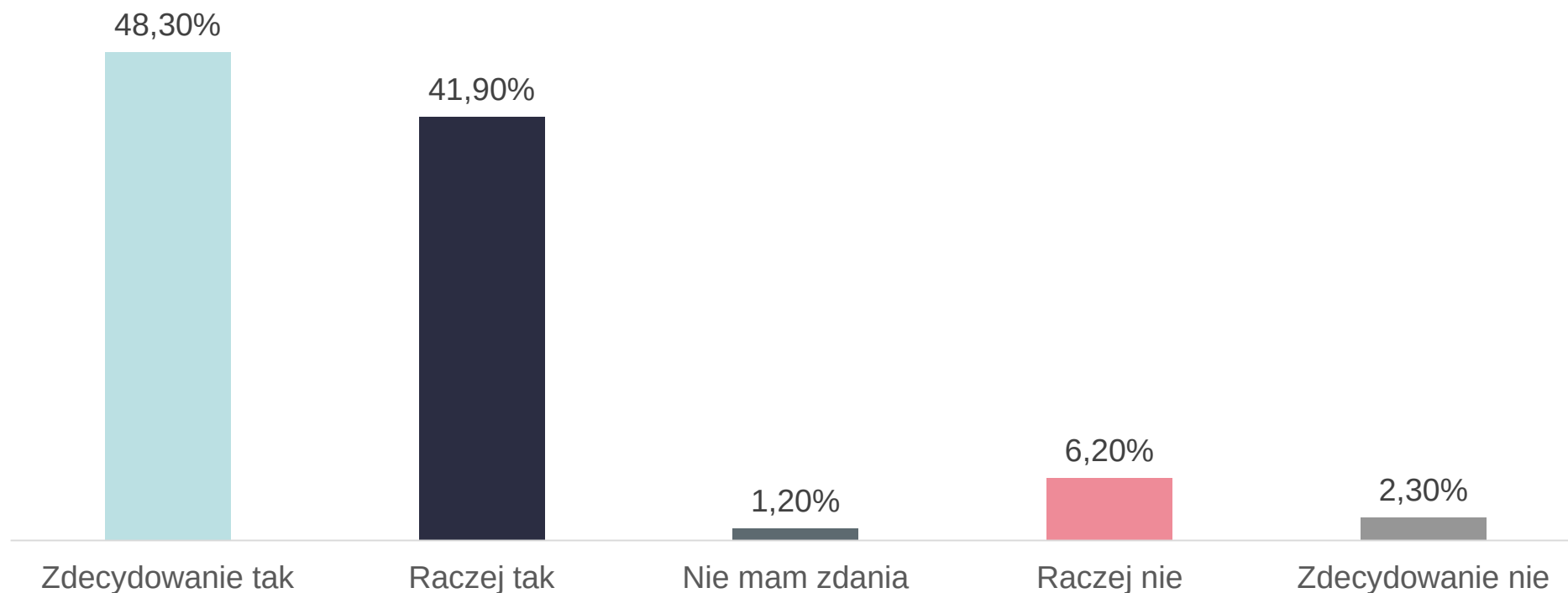

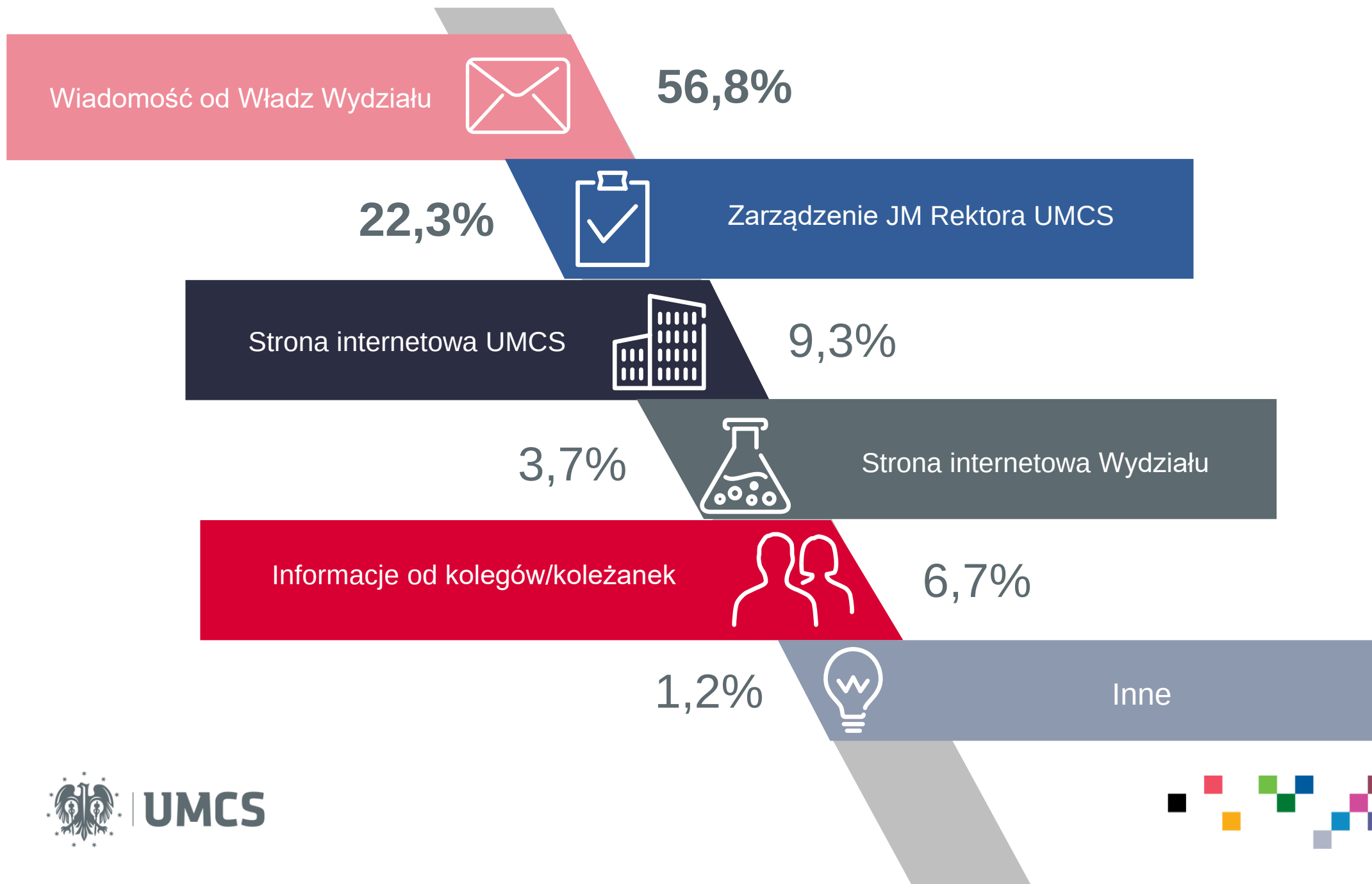
Diagram przedstawia rozkład procentowy poszczególnych odpowiedzi na pytania o organizację kształcenia na Wydziale. **95%** respondentów oceniło przyjęte na Wydziale rozwiązania za zasadne.

Czy informowanie nauczycieli o sposobach organizacji zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym 2020/21 było jasne/klarowne?

Zdecydowana większość prowadzących zajęcia, biorących udział w badaniu, uważa, że informowanie o organizacji zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym 2020/21 było jasne/klarowne – **90,2%** respondentów wybrało odpowiedź pozytywną.

Skąd dowiedział/a się Pani/Pan o sposobie organizacji zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym 2020/21?

Skąd dowiedział/a się Pani/Pan o sposobie organizacji zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym 2020/21?

Najczęściej wskazywanym źródłem informacji nt. organizacji zajęć dydaktycznych były wiadomości od Władz Wydziałów (56,8%) oraz Zarządzenie JM Rektora UMCS (22,3%).

Obserwujemy niewielkie różnice w odpowiedziach respondentów zatrudnionych na różnych stanowiskach.

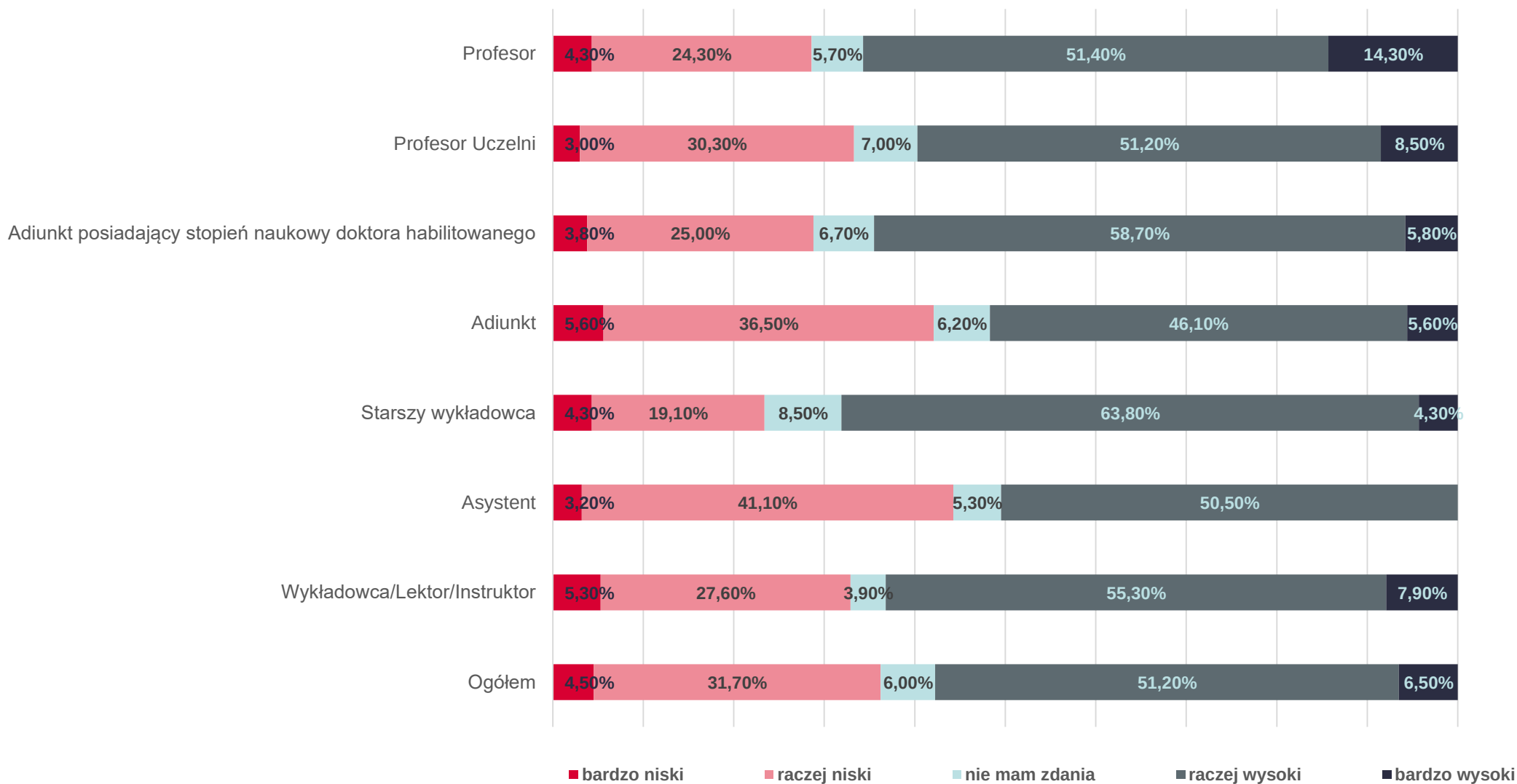
Młodszy pracownicy naukowcy (asystenci i wykładowcy) – nieco częściej jako źródło informacji wskazali stronę internetową UMCS, natomiast Profesorowie nieco częściej wskazywali stronę internetową Wydziału.

Profesorowie częściej czerpali informacje z wiadomości od Władz Wydziału, a młodszy pracownicy nieznacznie częściej od koleżanek i kolegów.

POZIOM ZAANGAŻOWANIA STUDENTÓW

Jaki był poziom zaangażowania studentów w czasie kształcenia zdalnego?

Jaki był poziom zaangażowania studentów w czasie kształcenia zdalnego?

Najwyższy odsetek respondentów ocenia poziom zaangażowania studentów w czasie kształcenia zdalnego jako *raczej wysoki* – 51,2% oraz *zdecydowanie wysoki* – 6,5%

57,7%

Respondenci posiadający tytuł naukowy Profesora częściej niż pozostałe grupy, oceniali poziom zaangażowania studentów jako *bardzo wysoki* – 14,3% odpowiedzi.

14,3%

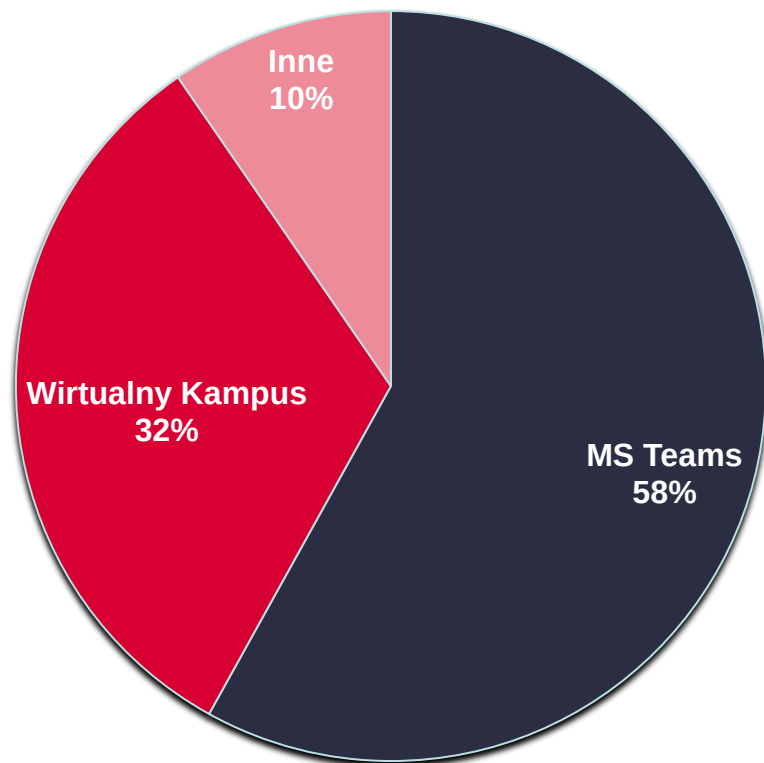
Uczestnicy badania, zatrudnieni na stanowisku adiunkta, wybierali odpowiedź *bardzo niski*, nieco częściej od osób pracujących na pozostałych stanowiskach.

5,6%

NARZĘDZIA WYKORZYSTYWANE DO PROWADZENIA ZAJĘĆ

Które z narzędzi wykorzystywała Pani/wykorzystywał Pan do prowadzenia zajęć?

	%	N
■ MS Teams	58%	881
■ Wirtualny Kampus	32,30%	491
■ Inne	9,60%	146

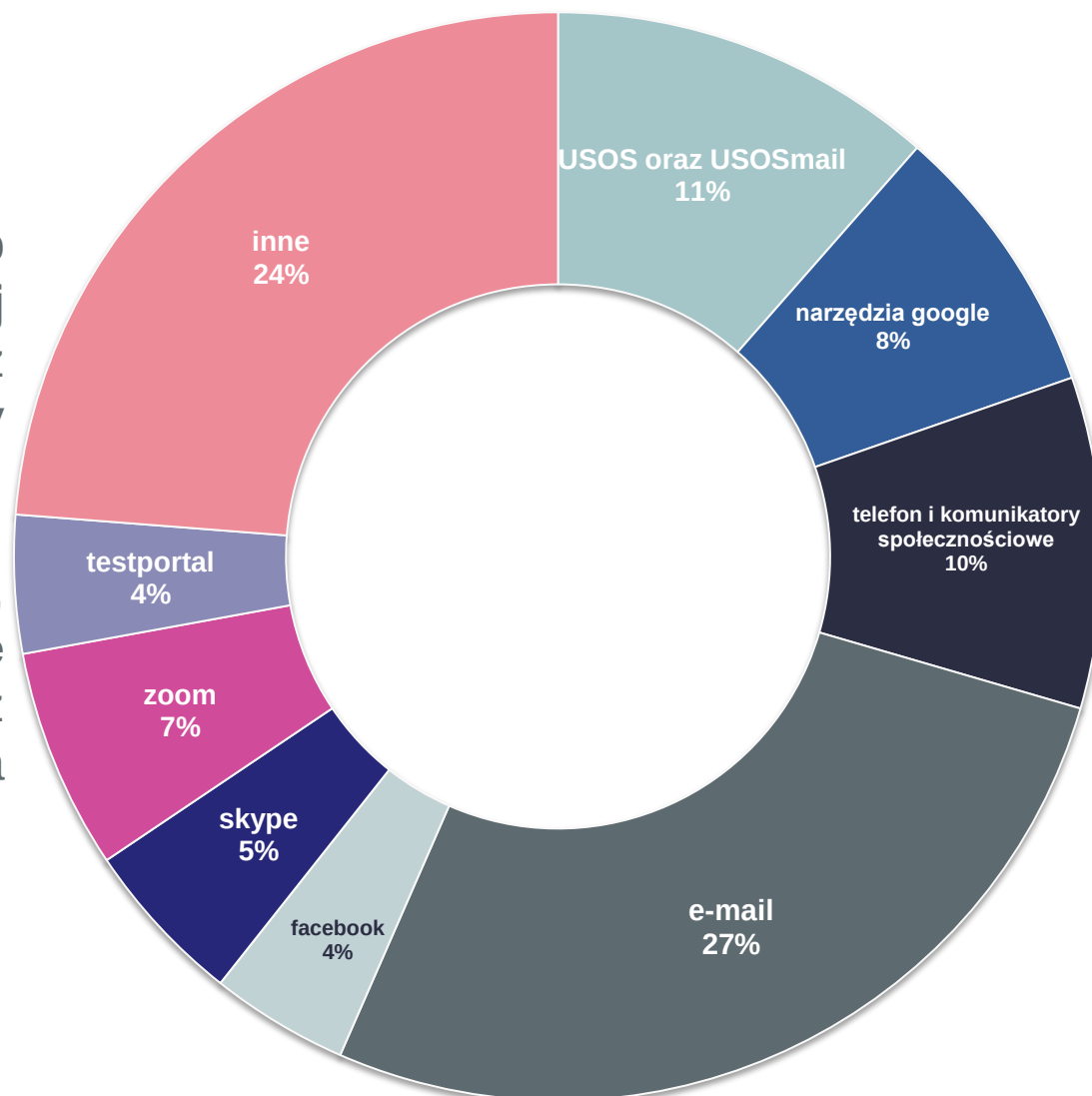
- Najczęściej wskazywanym przez uczestników badania narzędziem do realizacji zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym 2020/21 był MS Teams.
- *MS Teams* wskazało 58% respondentów, a *Wirtualny Kampus* wybrało 32%.
- 10% odpowiedzi to kategoria *inne*.
- Respondenci zatrudnieni na stanowiskach adiunktów nieco częściej korzystali z MS Teams (35,5%), a Profesorowie z Wirtualnego Kampusu (18,3%).

Jaki był poziom zaangażowania studentów w czasie kształcenia zdalnego?

Kategoria *inne*

Jako dodatkowe narzędzia wykorzystywane do pracy zdalnej, prowadzący zajęcia najczęściej wskazywali e-mail, system USOS wraz z narzędziem USOSmail oraz telefon i komunikatory społecznościowe tj. WhatsApp i FB Messenger.

Do kategorii *inne*, przedstawionej na diagramie, zostały zakwalifikowane odpowiedzi, wskazujące pozostałe narzędzia, które były wymieniane przez pojedyncze osoby (np. moodle kokos, platforma PIONIER, YouTube, miro itp.)

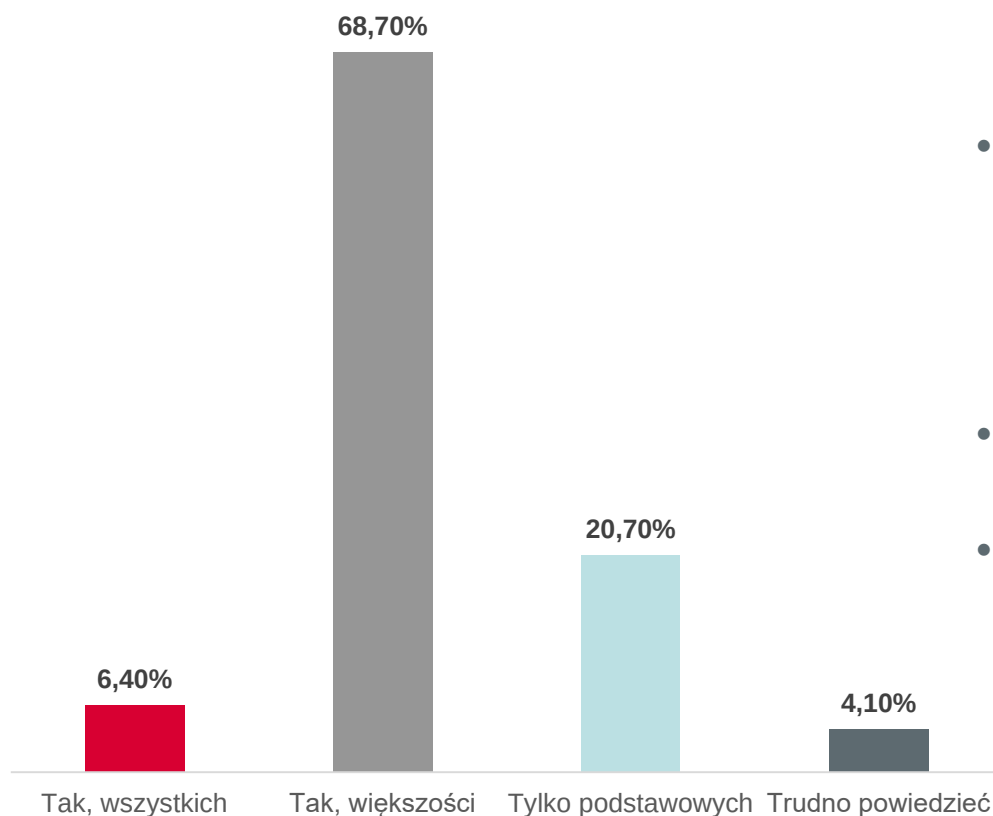

Czy używane przez Panią/Pana narzędzie pozwoliło uzyskać, przy wymaganym nakładzie pracy studenta, zakładane w ramach danego przedmiotu efekty uczenia się?

W opinii uczestników ankiety, narzędzia wykorzystywane do prowadzenia zajęć dydaktycznych pozwalały na uzyskanie zakładanych efektów uczenia się. **88,5% respondentów wskazało odpowiedź pozytywną.**

Czy używała Pani/używał Pan różnych funkcjonalności przypisanych do narzędzia, które zostało wybrane do prowadzenia zajęć?

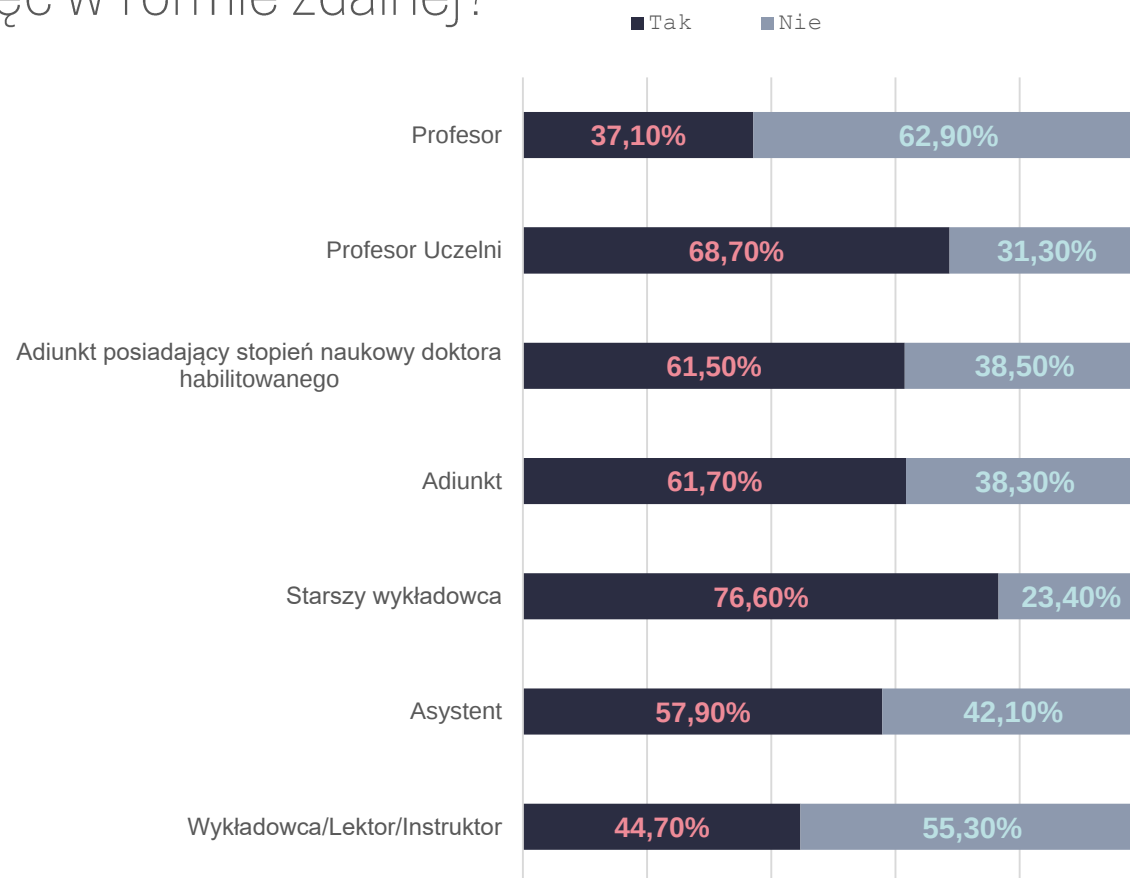
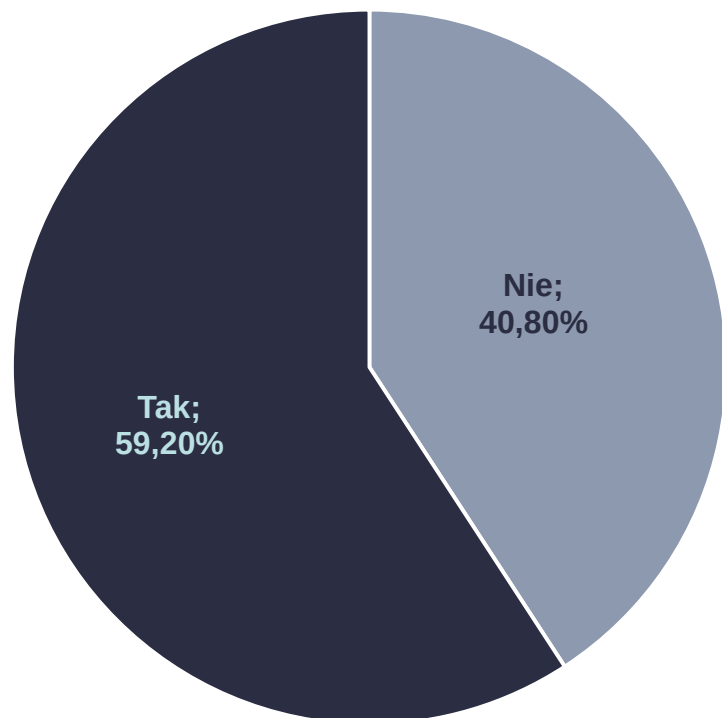

- 70% respondentów deklaruje wykorzystywanie większości funkcjonalności dostępnych w ramach narzędzia wykorzystywanego do kształcenia w formie zdalnej.
- 6,4% wykorzystuje wszystkie możliwe funkcje.
- 20,7% używa wyłącznie podstawowych narzędzi.

WSPARCIE ZE STRONY UCZELNI

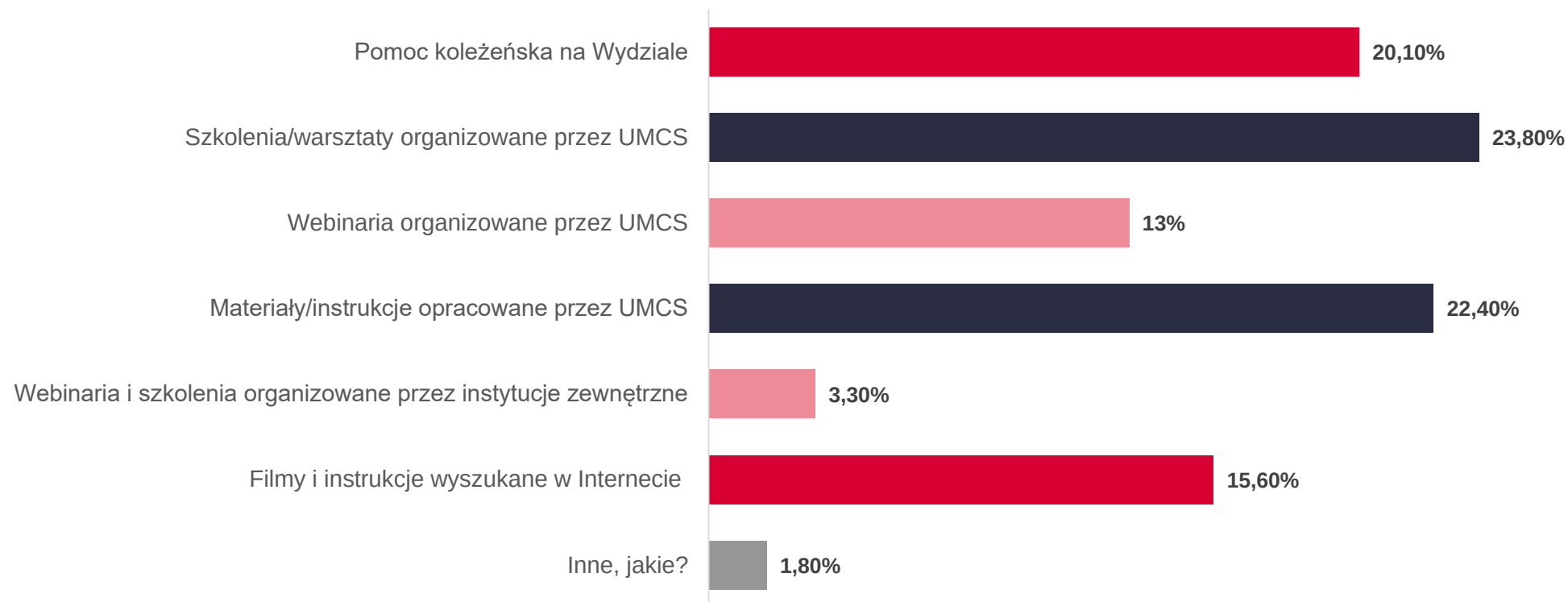
Czy korzystała Pani/ korzystał Pan z oferowanego na uczelni wsparcia w celu przygotowania się do prowadzenia zajęć w formie zdalnej?

- Niemalże 60% uczestników procesu badawczego skorzystało w semestrze zimowym 2020/21 ze wsparcia oferowanego przez Uniwersytet, w celu przygotowania się do realizacji zajęć online.
- Respondenci zatrudnieni na stanowiskach starszych wykładowców oraz Profesorów Uczelni oraz nieco częściej korzystali ze wsparcia.
- Profesorowie oraz wykładowcy/lektorzy częściej wybierali odpowiedź *nie*.

Z jakiego rodzaju wsparcia korzystała Pani/ korzystał Pan w celu przygotowania się do prowadzenia zajęć w formie zdalnej?

Nauczyciele akademicki najczęściej korzystali ze wsparcia w formie szkoleń i warsztatów organizowanych przez UMCS (23,8%) oraz materiałów i instrukcji opracowanych przez UMCS (22,4%). Równie często wskazywali pomoc koleżeńską na Wydziale (20,1%).

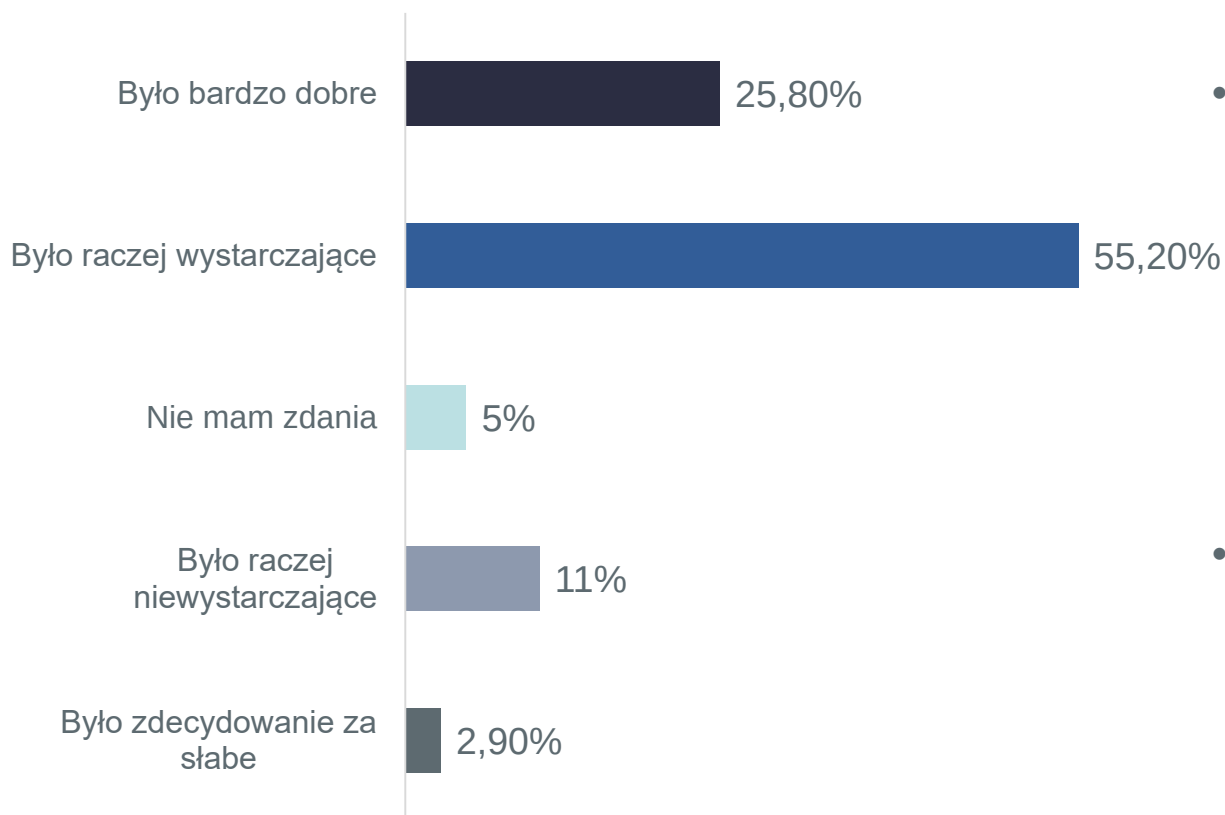
Z jakiego rodzaju wsparcia korzystała Pani/ korzystał Pan w celu przygotowania się do prowadzenia zajęć w formie zdalnej?

Do pytania dotyczącego rodzaju wsparcia, w kategorii inne, respondenci pozostawili 32 dodatkowe uwagi. **Zdecydowana większość uczestników badania wskazała na bezpośredni, telefoniczny kontakt z pracownikami administracji UMCS,** odpowiedzialnymi za wsparcie techniczne w obsłudze narzędzi wykorzystywanych do kształcenia zdalnego. Pojawiły się również wypowiedzi tj.: **pomoc znajomych, doświadczenia z nauki zdalnej dzieci, praca samodzielna, zebrania/materiały/współpraca na Wydziale.**

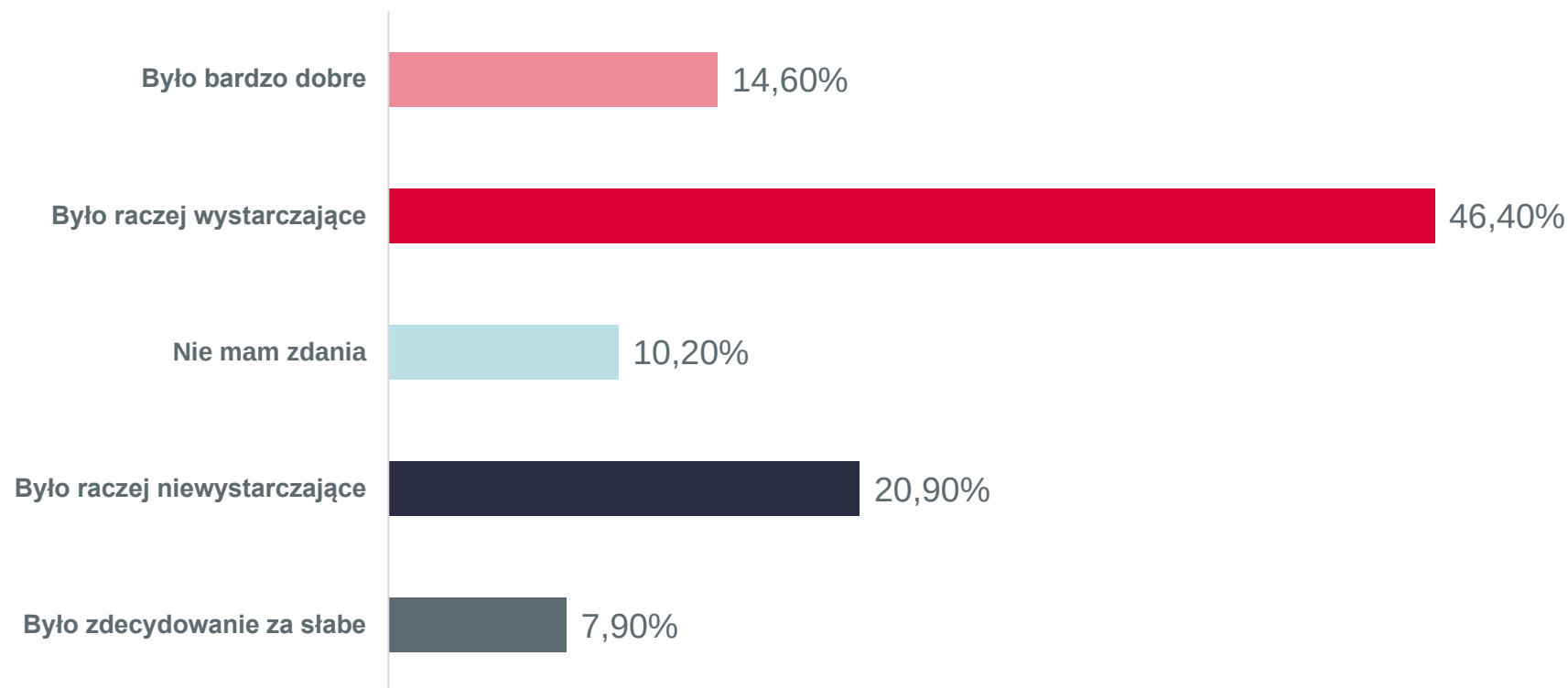
Jak ocenia Pani/Pan wsparcie nauczycieli akademickich w pogłębianiu umiejętności obsługi narzędzi technicznych do pracy zdalnej?

- W opinii uczestników badania, wsparcie dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, z zakresu obsługi narzędzi do kształcenia online, było *raczej wystarczające* (55,2%). Natomiast jedna czwarta respondentów ocenia je jako *bardzo dobre*.
- Niecałe 14% odpowiedzi to odpowiedzi negatywne – wsparcie techniczne zostało ocenione jako *raczej niewystarczające* i *zdecydowanie za słabe*.

Jak ocenia Pani/Pan wsparcie w metodycznym przygotowaniu nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć w formie zdalnej?

- W opinii uczestników badania, wsparcie w metodycznym przygotowaniu nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć w formie zdalnej, było *raczej wystarczające* (46,4%). Natomiast nieco ponad 14% ocenia je jako *bardzo dobre*.
- Niecałe 29% odpowiedzi to odpowiedzi negatywne – wsparcie metodyczne zostało ocenione jako *raczej niewystarczające* i *zdecydowanie za słabe*.

REALIZACJA ZAJĘĆ ZDALNYCH W PRZYSZŁOŚCI

Czy w sytuacji wyboru, po zakończeniu okresu obowiązkowej pracy zdalnej, planuje Pani/Pan realizować prowadzone przez siebie przedmioty w sposób zdalny?

- Uczestnicy procesu badawczego mają podzielone opinie dotyczące realizacji zajęć w formie zdalnej w przyszłości.
- Większość badanych (35,4%) planuje realizację tylko części wykładów i zajęć ćwiczeniowych (Lb, Kw, Ca) lub wyłącznie wykładów – 14,1% wskazań.
- Zdecydowanie nie planuje kontynuacji kształcenia online 27% respondentów.

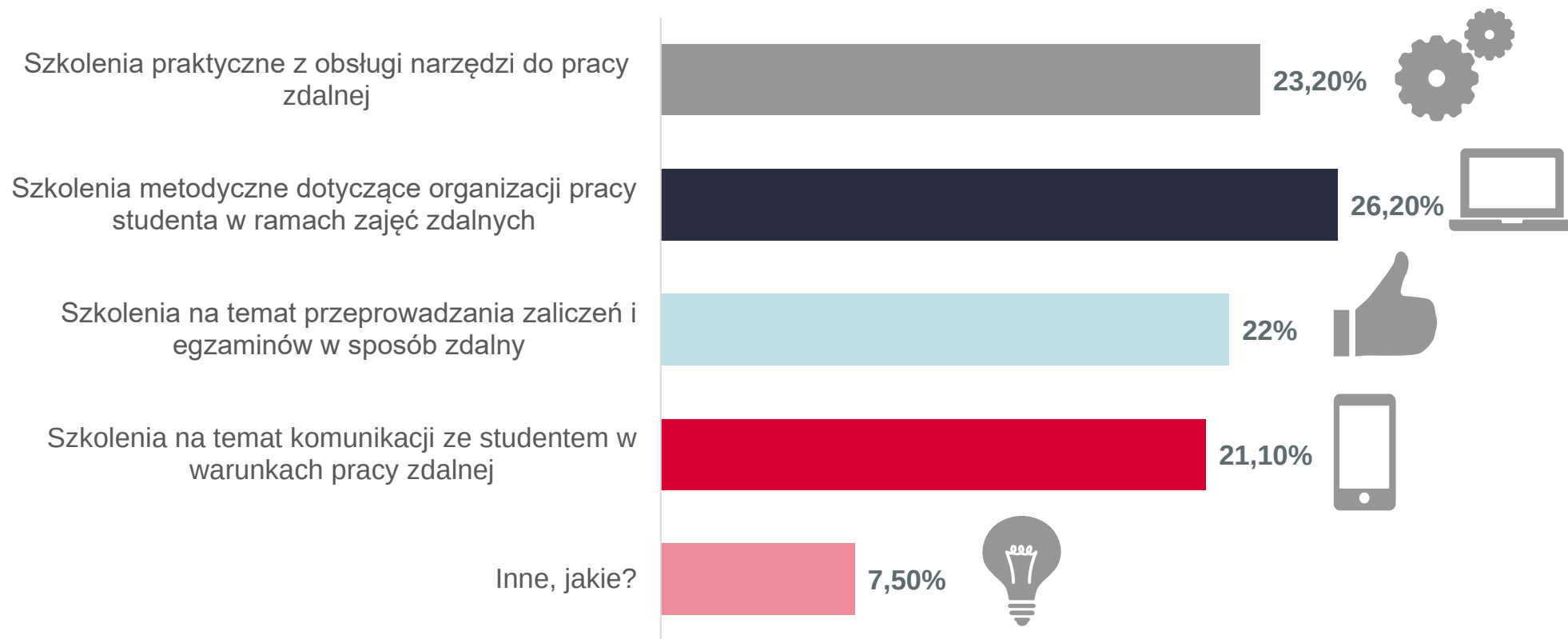
Czy w sytuacji wyboru, po zakończeniu okresu obowiązkowej pracy zdalnej, planuje Pani/Pan realizować prowadzone przez siebie przedmioty w sposób zdalny?

Z możliwości wskazania innej odpowiedzi, skorzystało 93 respondentów. Wśród udzielonych odpowiedzi zdecydowanie **dominowały stwierdzenia - to zależy, trudno powiedzieć, nie wiem**. Respondenci **raczej pozytywnie odnoszą się do wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość w przyszłości**, ale uzależniają decyzję od określonej sytuacji - np. **realizacja zajęć zdalnych zamiast przełożenia terminu** w przypadku wyjazdu na konferencję lub **prośby studentów** w okresie przedświątecznym. Pojawiły się również wypowiedzi, wskazujące np. **wykłady i seminaria dyplomowe** jako te formy zajęć, które mogłyby być realizowane online. Część osób planuje realizować w tej sposób **tylko część z zaplanowanych godzin** z danego przedmiotu, jako uzupełnienia zajęć realizowanych stacjonarnie. Niektórzy respondenci wskazali że **chętnie realizowaliby zdalnie zadania, zaliczenia i egzaminy**.

Jakie są Pani/Pana dalsze potrzeby w zakresie prowadzenia zajęć w sposób zdalny?

W pytaniu o potrzeby szkoleniowe w zakresie prowadzenia zajęć na odległość, rozkład udzielonych odpowiedzi jest wyrównany. Respondenci w podobnym stopniu oczekują szkoleń z zakresu wszystkich aspektów pracy zdalnej, w tym komunikacji ze studentami, realizacji zaliczeń i egzaminów czy organizacji pracy.

Jakie są Pani/Pana dalsze potrzeby w zakresie prowadzenia zajęć w sposób zdalny?

Z możliwości wskazania innej odpowiedzi, skorzystało 120 osób. **Zdecydowana większość udzielonych odpowiedzi to stwierdzenia – nie mam, brak, żadne.** Część respondentów zwraca jednak uwagę na **potrzebę zakupu/modernizacji sprzętu komputerowego**, wykorzystywanego do prowadzenia zajęć w sposób zdalny. Wskazane zostały również: **usprawnienie narzędzi do pracy zdalnej, udostępnienie szybszego łącza internetowego** dla prowadzących i studentów oraz wprowadzenie **możliwości wyboru innych narzędzi** do prowadzenia zajęć niż MS Teams i Wirtualny Kampus. Kilkoro uczestników badania, wskazało na **konieczność realizacji szkoleń dla studentów** – z obsługi programów służących realizacji zajęć online, a także z organizacji pracy własnej i przygotowania do nauki zdalnej, w tym zachowania podczas zajęć w tej formie. Pojawiła się również wypowiedź wskazująca na potrzebę **modyfikacji programu studiów umożliwiającą użycie narzędzi zdalnych** po zakończeniu pandemii.

NAJWIĘKSZE PROBLEMY Z REALIZACJĄ ZAJĘĆ ZDALNYCH

Jakie były największe problemy związane z realizacją zajęć w semestrze zimowym 2020/21 i co najbardziej przeszkadzało w efektywnej pracy?

957

Liczba komentarzy
pozostawionych przez
uczestników badania w
odpowiedzi na pytanie o
największe problem związane z
realizacją zajęć w semestrze
zimowym 2020/21

Kategorie odpowiedzi respondentów

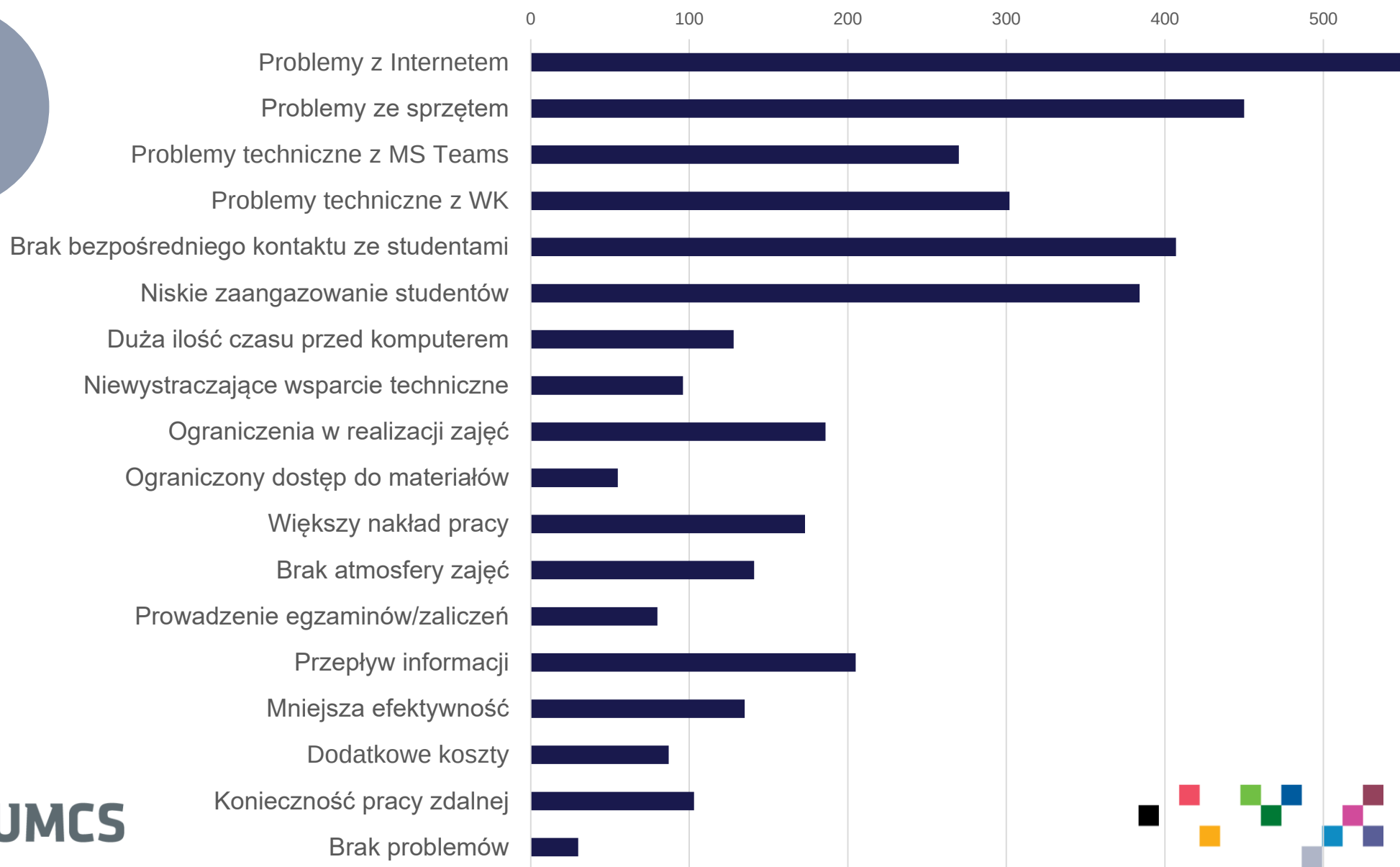
Pozostawione komentarze można podzielić na następujące kategorie, do których odnoszą się wypowiedzi respondentów.

Spośród 18 kategorii zdecydowanie dominujące są: problemy techniczne: z łączem internetowym i problemy ze sprzętem, brak bezpośredniego kontaktu ze studentami oraz niskie zaangażowanie studentów.

Jakie były największe problemy związane z realizacją zajęć w semestrze zimowym 2020/21 i co najbardziej przeszkadzało w efektywnej pracy? Kategorie odpowiedzi respondentów.

Prezentacja poszczególnych kategorii na diagramie ma charakter orientacyjny.

Myślę, iż fakt, że Studenci znajdują się "po drugiej stronie" sieci internetowej sprawił, że często wolniej realizowałam materiał gdyż musiałam upewnić się, że wszyscy śledzą na bieżąco przebieg zajęć. Często było tak, że studenci czuli się nieśmiali lub wstydzili się o coś zapytać, a nie widząc ich bezpośrednio (tak jak byłoby to w sali) musiałam poświęcić zdecydowanie więcej czasu żeby upewnić się, że wszystko jest zrozumiałe. Do tego często dochodziły kłopoty techniczne - zwłaszcza po stronie studentów.

Konieczność zakupu sprzętu wspierającego pracę zdalną i zwiększającego efektywność nauczania (m.in. tablet graficzny) z własnych środków. Trudności Studentów z dostępem do materiałów źródłowych (artykułów/podręczników). Problemy techniczne (głównie zbyt słaba sieć, problemy z mikrofonem). Studenci (nawet starszych lat, czyli już mający doświadczenie w zakresie zdalnego nauczania) nie umieli posługiwać się Teamsem, konieczne było wprowadzenie ich w obsługę programu (korzystania z notesów, tablicy, przełączania się na kanały podgrup, itp.).

”

Kamerki zupełnie nie oddają kontaktu z drugim człowiekiem. Zupełnie nie pamiętam studentów którzy uczestniczyli w prowadzonych przeze mnie grupach i jest to dla mnie nieprzyjemna nowość.

”

Problemem dla mnie była komunikacja ze studentem, przed ekranem komputera nie bardzo chcieli dyskutować, prowadzić konwersację. Już przy przygotowaniu samodzielnych pracy i jej omówieniu było znacznie lepiej, otwierali się. Sporo czasu zajęło im przełamanie się - natomiast ja oczekuję od studentów podczas zajęć informacji zwrotnej. Dużo łatwiej też przychodziła im praca samodzielna po przesłaniu materiału do wykonania zadania, tutaj studenci na czas przesyłali wypełnione karty zadań/ćwiczeń praktycznych.

”

Głównym problemem związanym z prowadzeniem zajęć praktycznych jest długi czas przygotowania przez prowadzącego takich zajęć. Wymagają one zdecydowanie większego nakładu pracy niż zajęcia stacjonarne. Nie da się również ocenić umiejętności praktycznych studentów.

Absolutny brak chęci studentów do włączania kamer w trakcie zajęć. Przygotowanie zajęć zdalnych wymaga 2-3 krotnie więcej czasu od klasycznych, powoduje to obciążenie dydaktyką w skali ok. 30 godzin tygodniowo przy 10 godz. zajęć. Brakuje czasu na pracę naukową.

Problemy techniczne (połączenie internetowe, moje bądź studentów). Utrudniony kontakt wzrokowy. Męcząca, jednostajna pozycja w pracy z komputerem (wzrok i kręgosłup). Trudności w realizacji sprawdzianów pisemnych.

Niestety największą przeszkodą są problemy techniczne. Te wynikające z niestabilnego łącza, awarii sieci, wydajności sprzętu. Część studentów skarżyła się również, że oprogramowanie zbyt obciąża ich komputery, co powoduje zakłócenia w przekazie.

Brak kontaktu ze studentami, ograniczona możliwość interakcji, długie godziny przed komputerem (pogorszył mi się wzrok i mam problemy z kręgosłupem).

Brak szkoleń metodycznych dot. nauczania zdalnego, w tym uwzględniających aspekt psychologiczny, problemy z motywacją po stronie studentów. Brak ogólnych ujednoliconych informacji dla studentów (zwłaszcza pierwszego roku) na temat obowiązujących zasad i obowiązków studentów w czasie zajęć w trybie zdalnym.

Sprzęt, którym dysponuję ma za słabą wydajność multimedialną, co spowalniało pracę. Uważam, że standardem powinno być wyposażenie prowadzących i studentów w tablety graficzne lub analogiczne narzędzia. Umożliwiłoby to pełną interakcyjność zajęć. Trudno dyskutować rozwiązywanie np. zadań matematycznych bez możliwości łatwego zapisywania wzorów, równań i obliczeń przez obie strony.

Kłopoty techniczne związane z korzystaniem przez studentów z MS Teams (zbyt często nie mogli korzystać z kamery lub mikrofonu), czego przyczyną były raczej nieodpowiednie łącza internetowe. Trudny do przełamania opór studentów wobec polecenia włączania kamer (dużo trudniej jest mówić do pustego ekranu). Znacznie utrudniona możliwość przeprowadzenia zajęć o charakterze praktycznym (sporządzanie pism procesowych) i najważniejsze: brak osobistego kontaktu znacznie utrudnia weryfikację tego, czy dana kwestia została wystarczająco zrozumiale przekazana danej grupie studentów. Korzystanie z Wirtualnego Kampusu jest bardzo trudne, nieintuicyjne.

KORZYŚCI DOSTRZEGANE Z REALIZACJI ZAJĘĆ W FORMIE ZDALNEJ

Opinie, najważniejsze doświadczenia, dostrzegane korzyści z realizacji zajęć w formie zdalnej.

Kategorie odpowiedzi respondentów

Pozostawione komentarze można podzielić na następujące kategorie, do których odnoszą się wypowiedzi respondentów.

Spośród 13 kategorii zdecydowanie dominujące są: wykorzystywanie nowych technologii, w tym nauka korzystania z nowych programów zarówno przez nauczycieli akademickich, jak i studentów oraz wysoka frekwencja studentów na zajęciach realizowanych w formie zdalnej. Duża liczba wypowiedzi została przyporządkowana do kategorii tj. zdobycie nowych kompetencji oraz duże zaangażowanie studentów.

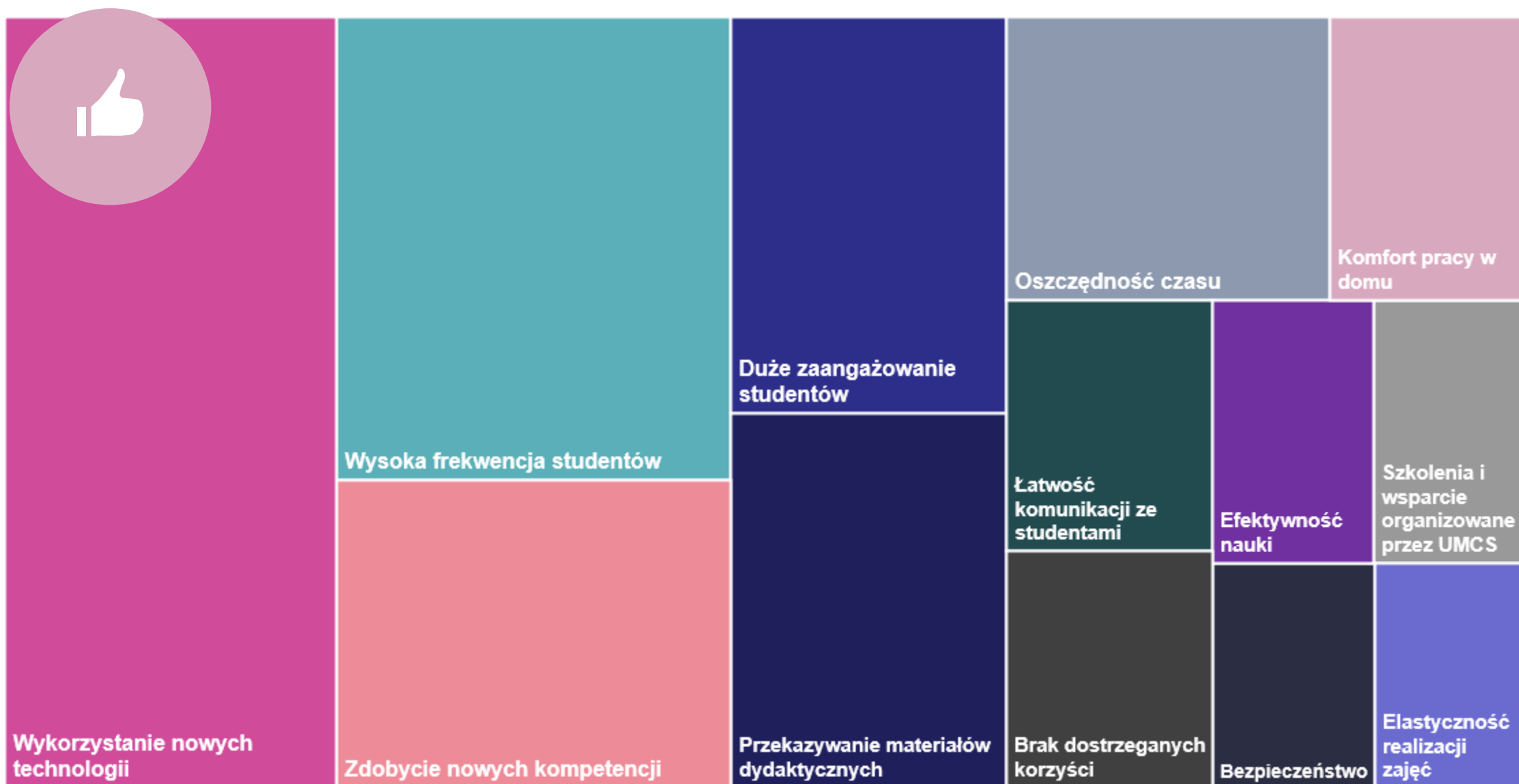
789

Liczba komentarzy pozostawionych przez uczestników badania w odpowiedzi na pytanie o najważniejsze doświadczenia, dostrzegane korzyści z realizacji zajęć w formie zdalnej.

Opinie, najważniejsze doświadczenia, dostrzegane korzyści z realizacji zajęć w formie zdalnej.

Prezentacja poszczególnych kategorii na diagramie ma charakter orientacyjny, przedstawia proporcje pomiędzy ilością wypowiedzi przypisanych do danych kategorii.

Prowadzenie zajęć zdalnych wymaga samodyscypliny i odpowiedzialności również ze strony studentów, a także przełamania pewnych barier natury psychologicznej. Od ich zaangażowania zależą wyniki. Pewną trudnością jest fakt, że nie widzi się rozmówców - studenci wykazują dużą niechęć do włączania kamery. Praca zdalna jest znakomitym rozwiązaniem w przypadku zajęć seminaryjnych - uważam, że w znacznym stopniu poprawia możliwości kontaktu z seminarzystami. W przypadku ćwiczeń (nauki społeczne) również praca zdalna daje takie możliwości - pracy nad wspólnym tekstem, dyskusji,

Prowadzenie zajęć w sposób zdalny odbywa się przy wysokiej frekwencji studentów, wyższej niż podczas nauki stacjonarnej. Ten rok doświadczeń pokazał, że przy odpowiednim zaangażowaniu obu stron (prowadzących i studentów) można w odpowiedni sposób zorganizować nauczanie na odpowiednim poziomie.

Bezpieczeństwo w zakresie ochrony zdrowia swojego oraz innych. Komfort pracy z domu. Oszczędność czasu oraz kosztów związanych z dojazdem do pracy.

”

Dostrzegalne korzyści: lepsza frekwencja na zajęciach, łatwiej się studentowi zalogować niż fizycznie dojechać na Wydział. Łatwiejsza możliwość udostępniania materiałów dla studentów, które są w komputerze czyli "pod ręką". Sprawniejsze i z mniejszym stresem zaliczenie w formie ustnej, student w otoczeniu domowym jest mniej spięty i egzamin przybiera postać rozmowy. Bardziej efektywne wykorzystanie czasu - brak marnowania czasu na dojazdy, brak marnowania czasu na przejście z jednego budynku do innego budynku między zajęciami. Student stał się bardziej samodzielny, musi zadbać o siebie, o sprzęt, już nie przychodzi z każdym problemem, stara się rozwiązywać go sam lub komunikuje się mailowo.

”

Bardziej komfortowe stanowisko pracy w domu do wielogodzinnej pracy przy komputerze. Studenci pracują na swoich komputerach i czują się z tym pewniej (opinie z zajęć informatycznych). Odkrywanie nowych interaktywnych narzędzi do pracy edukacyjnej.

”

Bezpieczeństwo, w czasie pandemii jest największą korzyścią. Ponadto, możliwość indywidualnego monitorowania postępów i zaangażowania studenta jest łatwiejszą niż w warunkach stacjonarnych. Oszczędność czasu ze względu na brak dojazdów jest również plusem. Nauczanie zdalne powinno być wykorzystywane w przyszłości obok stacjonarnego.

Wbrew obawom, studenci bardzo mocno angażują się w zajęcia zdalne. W przypadku sprawdzania i oceniania prac za pomocą MS Teams jest większa możliwość skomentowania prac wszystkich studentów. Na zajęciach stacjonarnych często brakowało czasu na omówienie pracy każdego studenta z osobna.

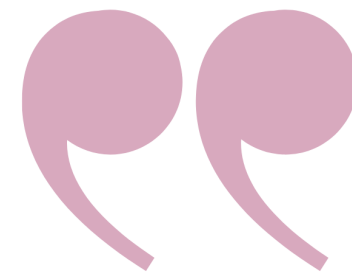
Dzięki pandemii zaczęłam używać narzędzi do których pewnie nie zjrzałabym nawet. Są fantastyczne i bardzo ułatwiają pracę, nawet tę stacjonarną. Zdecydowanie wcześniej wszyscy pracownicy powinni przejść szkolenia jak korzystać z takich platform i do czego można je wykorzystać.

Dziękuję za każdą pomoc i wsparcie w pracy! Dziękuję za szkolenia, zawsze można było czegoś nowego się dowiedzieć!

Pozytywnym skutkiem jest posiadanie sieci komunikacji wszystkich uczestników procesu dydaktycznego, jakim jest MS Teams. Bardzo łatwo można nawiązać komunikację w każdej chwili.

Doświadczenia nabyte w trakcie zdalnego nauczania pozwalają zauważyć korzyści i możliwości, jakie mogą dać narzędzia używane dotychczas sporadycznie. Po powrocie do nauczania stacjonarnego zamierzam wykorzystywać niektóre z możliwości komunikowania się lub archiwizowania dokumentacji za pomocą platform lub aplikacji internetowych.

Nauczanie w formie zdalnej stwarza większą możliwość kontroli pracy studenta w trakcie zajęć. Błędy popełniane przez studentów mogą być efektywniej wyjaśniane, gdyż student może szybko udostępnić plik i można omówić pracę na forum całej grupy. Lepiej jest wykorzystywany czas w trakcie zajęć (nie ma zamieszania, gdyż jakiś student się spóźnia, nie jest tracony czas na przechodzenie do tablicy, zajęcia zawsze rozpoczynają się i kończą punktualnie, wykorzystywana jest każda minuta zajęć). Łatwiej jest identyfikować studentów, gdyż cały czas wyświetlane są ich imiona i nazwiska. Przy dobrej organizacji zajęć zdalnych mogą być one bardziej efektywne niż zajęcia w tradycyjnej formie. - Bardzo dobrym rozwiązaniem jest obowiązek 4 godzin konsultacji tygodniowo, studenci bardzo chętnie z nich w formie zdalnej korzystają, zgłaszają się na nie, jeżeli nie rozumieją jakiegoś elementu wykonywanej pracy lub chcą się upewnić, czy prawidłowo zrozumieli zagadnienie.

Dobłą stroną zdalnego kształcenia jest możliwość zgromadzenia w jednym miejscu materiałów dydaktycznych oraz archiwizowania aktywności dydaktycznej własnej oraz studentów. Zdarza się, że nieśmiali studenci dobrze odnajdują się w wirtualnej komunikacji.

PODSUMOWANIE

Podsumowanie

- Ankieta dla nauczycieli akademickich, dotycząca oceny kształcenia zdalnego realizowanego w semestrze zimowym 2020/21 została przeprowadzona w dniach **25 stycznia – 8 marca 2021 r.**
- Proces badawczy zrealizowano w formie anonimowej ankiety, drogą elektroniczną, z wykorzystaniem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów.
- Celem badania było uzyskanie opinii osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na temat rozwiązań dotyczących organizacji kształcenia, wykorzystania narzędzi służących realizacji kształcenia zdalnego, wsparcia udzielanego przez Uniwersytet oraz poznania doświadczeń nauczycieli akademickich z semestru zimowego 2020/2021.
- **Było to pierwsze ogólnouniwersyteckie badanie jakości kształcenia skierowane do kadry dydaktycznej UMCS.**
- W ankiecie wzięło udział **1129** osób. Zaproszenia do wypełnienia ankiety, otrzymało 1869 osób, co oznacza, że zwrotność wyniosła **60,4%**.

Podsumowanie

- Zdecydowana większość respondentów (**95% wszystkich odpowiedzi**) **pozytywnie ocenia** przyjęte rozwiązania, dotyczące organizacji kształcenia w semestrze zimowym 2020/21.
- Zdecydowana większość nauczycieli akademickich, biorących udział w badaniu, uważa, że informowanie o organizacji zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym 2020/21 było jasne/klarowne – **90,2%** respondentów wybrało odpowiedź pozytywną.
- Najczęściej wskazywanym źródłem informacji nt. organizacji zajęć dydaktycznych były wiadomości od Władz Wydziałów (56,8%) oraz Zarządzenie JM Rektora UMCS (22,3%).
- Najwyższy odsetek respondentów ocenia poziom zaangażowania studentów w czasie kształcenia zdalnego jako *raczej wysoki* – 51,2% oraz *zdecydowanie wysoki* – 6,5%.
- Najczęściej wykorzystywanym narzędziem do realizacji zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym 2020/21 był MS Teams. *MS Teams* wskazało 58% respondentów, a *Wirtualny Kampus* wybrało 32%.

Podsumowanie

- W opinii uczestników ankiety, narzędzia wykorzystywane do prowadzenia zajęć dydaktycznych pozwalały na uzyskanie zakładanych efektów uczenia się. **88,5% respondentów wskazało odpowiedź pozytywną.**
- 70% respondentów deklaruje wykorzystywanie większości funkcjonalności dostępnych w ramach narzędzia wykorzystywanego do kształcenia w formie zdalnej.
- **Niemalże 60% uczestników procesu badawczego skorzystało w semestrze zimowym 2020/21 ze wsparcia oferowanego przez Uniwersytet, w celu przygotowania się do realizacji zajęć online.** Nauczyciele akademicki najczęściej korzystali ze wsparcia w formie szkoleń i warsztatów organizowanych przez UMCS (23,8%) oraz materiałów i instrukcji opracowanych przez UMCS (22,4%). Równie często wskazywali pomoc koleżeńską na Wydziale (20,1%).
- W opinii uczestników badania, wsparcie dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, z zakresu obsługi narzędzi do kształcenia online, było **raczej wystraczające (55,2%)**. Natomiast jedna czwarta respondentów ocenia je jako *bardzo dobre*. Niecałe 14% odpowiedzi to odpowiedzi negatywne – wsparcie techniczne zostało ocenione jako *raczej niewystraczające* i *zdecydowanie za słabe*.

Podsumowanie

- **W opinii uczestników badania, wsparcie w metodycznym przygotowaniu nauczycieli akademickich do prowadzenie zajęć w formie zdalnej, było *raczej wystarczające* (46,4%).** Natomiast nieco ponad 14% ocenia je jako *bardzo dobre*.
- Niecałe 29% odpowiedzi to odpowiedzi negatywne – wsparcie metodyczne zostało ocenione jako *raczej niewystarczające* i *zdecydowanie za słabe*.
- **Uczestnicy procesu badawczego mają podzielone opinie dotyczące realizacji zajęć w formie zdalnej w przyszłości.**
- Większość badanych (35,4%) planuje realizację tylko części wykładów i zajęć ćwiczeniowych (Lb, Kw, Ca) lub wyłącznie wykładów – 14,1% wskazań.
- Zdecydowanie nie planuje kontynuacji kształcenia online 27% respondentów.
- W pytaniu o potrzeby szkoleniowe w zakresie prowadzenia zajęć na odległość, rozkład udzielonych odpowiedzi jest wyrównany. **Respondenci w podobnym stopniu oczekują szkoleń z zakresu wszystkich aspektów pracy zdalnej, w tym komunikacji ze studentami, realizacji zaliczeń i egzaminów czy organizacji pracy.**

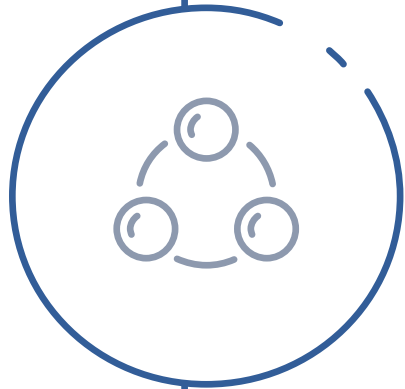

Podsumowanie

- W odpowiedzi na pytanie o charakterze otwartym, o największe problemy związane z realizacją zajęć na odległość, respondenci pozostawili 957 komentarzy. **Spośród wymienionych trudności zdecydowanie dominujące są: problemy techniczne: z łączem internetowym i problemy ze sprzętem, brak bezpośredniego kontaktu ze studentami oraz niskie zaangażowanie studentów.**
- 789 – to liczba komentarzy pozostawionych jako odpowiedzi na pytanie o najważniejsze doświadczenia, dostrzegane korzyści z realizacji zajęć w formie zdalnej. **Najczęściej wymieniane były: wykorzystywanie nowych technologii, w tym nauka korzystania z nowych programów zarówno przez nauczycieli akademickich, jak i studentów oraz wysoka frekwencja studentów na zajęciach realizowanych w formie zdalnej.** Duża liczba wypowiedzi została przyporządkowana do kategorii tj. zdobycie nowych kompetencji oraz duże zaangażowanie studentów.

Podsumowanie

- Badanie cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w semestrze zimowym 2020/21.
- Z analizy materiału ilościowego wynika, że rozwiązania dotyczące organizacji procesu kształcenia wykorzystania narzędzi służących realizacji kształcenia zdalnego, wsparcia udzielanego przez Uniwersytet o – są oceniane pozytywnie.
- Należy jednak zwrócić uwagę na materiał o charakterze ilościowym, który jest uzupełnieniem zebranych informacji o rzeczywiste doświadczenia osób realizujących kształcenie zdalne.

Podsumowanie

- Pojawiają się wypowiedzi o różnym charakterze, zarówno pozytywnym, jak i negatywnym. Jednak szczegółowa analiza tych wypowiedzi przez władze poszczególnych Wydziałów może przynieść odpowiedzi na pytania – na ile kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest skuteczne, jak realnie funkcjonuje na prowadzonych przez Wydział kierunkach studiów i jakie rezultaty przynosi.
- Wypowiedzi respondentów mogą również posłużyć za wskazówki do ulepszenia procesu kształcenia - jakie zmiany lub regulacje należy wprowadzić, by poprawić efektywność kształcenia zdalnego w przyszłości, by móc wykorzystywać zdobyte doświadczenia i kompetencje cyfrowe nauczycieli akademickich do wykorzystanie tej formy prowadzenia zajęć również w czasie po ustąpieniu epidemii wirusa Sars-cov-2.

